

Épületfa	bükk, kőris, szil 30·00—38·00 frt ; gömbölyü állapotban m^3 -enkint:
	lucz és jegenye f. 10—16·00 frt ;
	erdei fenyő ___ 14—16·00 „
	vörös fenyő ___ 24—25·00 „
	tölgy, bükk, kőris, ju-
	har, szil ___ 15·00—18·00 „
Zsindely	fenyő, ezre mé-
	retek szerint ___ 4·50— 7·50 frt.

T Á R C Z A.

Vadorzó.

(Képek a vadászéletből.)

Irta: *Sylvius.*

Vége lett az utolsó hajtásnak is, s a vadásztársaság a hófedte széles nyiladékon kettésével-hármasával összeszedelőzködve, élénk trécselés közt siet kifelé az erdőből. Ahogy ennek vagy annak kedvére járt a szerencse, vagy üldözte a „pech“, az egyik jó kedvűen, a másik boszankodva, méltatlankodva hozakodik elő, kiki a maga dolgával. Mondani valója mindenkinek akad bőven.

Vége-hossza nincs a disputának, s ahogy az egyik a másiknak ellenkedését vagy épen vadászembernél nem szokatlan tamáskodását meggyőzni igyekszik, öröm halani, hogyan kiszinezi, meghányja-veti, innen is, onnan is megvilágosítja az esetét. A minden áron való kapaczitálás kedvéért itt-ott le-letér az igazság utjáról is, s nagyokat lódit, ha alkalma nyílik.

Kivált ha valami ügyetlenséget, valami baklövést kéne kimentegezni.

Ebben fárad épen Furulya Ábel ur, a legifjabb doktor juris a környéken.

. . . Már a stand se volt jó. Csak épen egy villanásra lehetett látni a vadat. A nyugvóra hajló nap meg abban a pillanatban bukkant elő szemközt a felhő alól szemkápráztató fényességével. A hajtó kutyák csaholása másfelé terelte figyelmét. Hirtelen, kapásból kellett löni. Meg is lötte. Ne mondja senki, hogy nem úgy van. Tűzben összerogyott. Láta. Ott fetrengett aztán tehetetlenül. Hallotta utóbb, hogyan kapálódzik a bokor mögött. Leszurhatta volna, ha odamegy. De a standot nem szabad elhagyni. Bolondság ez a tilalom. Vigyázhat az ember másképen is a bőrére. Lám, most is ez az oka, hogy a tehen megint lábra kapott. Akkor meg már nem lehetett löni a sűrütől. Elment. Nem ő rajta mult! . . .

(Persze, ott a színhelyen nem jutott eszébe megmutatni a löjeleket. Pedig a hóban szépen látszott volna minden. Vagy talán épen e miatt! — Különben másodnapra az erdőőrök lelöttek egy „beteg“ tehenet. Akkor látták, hogy csak az első lába volt csuklóban keresztül löve, csülke fölött. A „löjelek“ meg, amint utánna járva magam meggyőződtem róla, azt mutatták, hogy Furulya uram bizony elkószált hajtás alatt s talán mindjárt az elején a standjáról s eközben pillantotta meg, jóval a nyiladék mögött, fektében a tehenet. Ott is lötte keresztül, talán faderékhoz támasztott fegyverével, a fekvő tehennek csülke-táját!)

Szebbnél-szebb füllentések, csiklandós csipkedések közt leérkezik a társaság az eleven sövényhez, mely az erdőt a hegy felől szegélyezi s mely mögött a „Koponár

hegy urá"-nak, az öreg doktor bácsinak rizlinget termő szőlője fekszik rá a Hegyhát nevű erdő rész oldalára.

Innen már alig háromszáz lépés a hajlékig.

Jó este várja ott mindig a vendégséget.

Fől már a paprikás halászlé, melynek fogas meg süllő adja a husát, harcsa a zsirját, czompó, sügér meg egyéb apró halféle az izét. Illata összeelegyedik a bográcsban tortyogó gulyásnak, a lábokban sustorgó pörköltnek, meg a tepsiben piruló malacznak illatával s orrcsiklandó gözben csap ki a hegyi hajlék ajtaján a megérkezett Nimródok elé kedves üdvözlétül.

A kölcsönkért parasztnyecske-szakácsné kipirult arcán csintalan mosoly játszik, amint a küszöbön álltában végig futtatja szemét a vegyes koru társaságon. Ki tudja, mire való az a mosoly? Furulya Ábel urnak van-e igaza, aki ugyancsak visszavág neki az orrcsiktetője alól, szinte szikrát vet bele a szemé; vagy Daróczi György bátyánknak-e, aki egy-egy kárörvendő mosolyt szintén nem sajnál a mi filigrán Ábelunktól, amint meggémberegett lábaival tipeg-topog előtte, hol a füleit morzsolgatja dermedt kezeivel, hol az ujjára huikol összecsuporitott ajkai közül egy kis meleget.

Végre mind beszállingóznak a nagy szobába. A szinte rengen látszó szemes kályha csak úgy dönti magából a meleget. Körüljár hamarjában a pohár is a gyöngyöző rizlinggel. Így aztán rövid negyedóra alatt, mikorra a tálalás megkezdődik, kiengednek a dermedt izmok, megpuhul az arc szederjes-piros bőre, kiáll a fájás a félig fagyott lábból-kézből, s a mint a test keresztül-átmelegszik, a kuporogva ülők lassan-lassan nekinyújtóznak, mentül kényelmesebb helyzetet keresve minden porcikájukban kéjes-kellemesen bizsergő tagjaiknak. Ugy érzi

magát az ember, mintha el volna verve; valami puha bágyadtság ül még a lelkére is. A szó lustán czihelődik elő a szájából s még a gondolat sem indul noszintgatás nélkül.

Hanem amint megnyílik az ajtó, s nyilatán becsap a halászlé illatos göze a feneketlen tálból, — amit csak azért nem a Boris ifjasszony, hanem a Ferkó erdős czipel fülön fogva a terített asztal felé, mert ember kell ahoz, hogy felemelje teli állapotában, — hát megjön a szava egyszerre valamennyinek s el se megy addig, míg a végén ennek-annak, legelőbb persze Ábel urfinak (ahogy a Boris czimezi) le nem ragad a nyelve a leszürcsölt, leöntött borital mián.

A legcsendesebb Daróczi György bátyánk, a bodóki uradalom erdőmestere, mindannyi között. Nem azért, mintha nem volna beszélni valója, dehogy; csak szereti a mások tere-feréjét, élcelődését, anekdótáit hallani. Akkor kezdi rá, ha a többi meg-megzökken a beszédben; ennek ez, annak az nem jut mindjárt az eszébe, s egyremásra hallani a már homályos emlékek közt keresgélők ajkáról, a mint valami, — de valami nagyon érdekeset akarnak elmondani, aztán ököltre támasztott fejjel, összeránczolt homlokkal, félig lehunyt pislogó szemekkel töprenkedve csak azt hajtogatják folyton: „... teringettét! hogy is volt, no! . . . De hát, hogyan is vót!”

Ezen mód történt ma is.

Soká váratott magára, de végre megszólamlott.

Furulya Ábel urfi „henczegése“ oldotta meg a nyelvét.

Azon erősködött a mi jó hirü koczapuskás barátunk épen, hogy csak mese beszéd az mind, a mit a vad-orszókról ezt is meg azt is hallani. Gyáva népség az egy

szálig. Olyan, akár a cigány. Szentelen, tolvaj, egyéb semmi. Csak rá kell ijeszténi, megszalad esze nélkül, ha ugyan megvárta a ráijesztést. Bátran neki! Elinal egytül-egyig.

Hallgatjuk, hallgatja Daróczi bátyánk is Ábel ur „eseteit“, (a melyekben persze esze nélkül szaladt mindig a „raubsicz“) — de mikor a hősködések hallatára nem állhatja tovább a csiklandást, ami a torkát bántja, s a köhintgetés se használ, hát csak rázuhantja hatalmas öklét az asztalra, hogy tánczra kérékedik tőle üveg, pohár, korsó valamennyi.

— „Eb hiszi, de nem én!“ — zudit közbe. — „Vagy soha életében színét se látta igazi raubsicznek Furulya ur!“

— „Kikérem magamnak! Amit én . . .“

— „Ha kéri, ha nem kéri! Nekem ne furulyázzon eféle sületlenségeket. — Mondom, árnyékát se látta igazi raubsicznek. — Füleljen csak ide! Mondok én magának az én „Vereb“-eimről egy históriát, — aztán akkor beszéljen!“

Furulya barátunkat, a kiben a borital egy kissé már gőzölögni kezdett s úgy verte a mellét, mintha fizették volna érte, a szomszédjai lecsipték, lenyomták a székre. Ott ficzkándozott egy ideig a karjaik között, jércze hangon kiabálva a pohárcsöngés meg a „halljuk“-ok zsivajába önérzetének sulyos sérelméről, míg az egyik szomszéd be nem fogta széles tenyerével szegénynek szájával együtt az orrát is, hogy szippantásra való levegőt se kapott. Akkor aztán elcsendesedett.

Addigra mi többiek már megtudtuk Daróczi bátyánktól, hogy valami 10—12 esztendeje történt, ami történt, nem sokkal utóbb, hogy ő Bodókfalvára került, mint az

uradalom erdőmestere, arra a vidékre, mely vadban, vadorzóban egyaránt bővelkedik emberemlékezet óta.

— „Akkoriban“ — folytatja — „magam se sokat adtam még arra a raubsicz népségre. Akit azelőtt ismertem, az is bárör, sőt vakmerő, szívós meg fortélyos volt valamennyi; sokszor tuljártak az eszemen; — de ha utánnuk vetettem magamat, megbirtam szépen velük. Eszem ágában se volt, hogy kiirthatom őket. Azon voltam csak, hogy mértékét szabjam a garázdálkodásnak, s valami nevelést adjak nekik, hogy el ne pusztítsanak egyetlen vadat se, ha poczakos.

A bodókfalusi néppel is így akartam elbánni. Hanem mindjárt az elején csütörtököt mondott a tudományom. Ravaszabb, furfangosabb, vakmerőbb s veszedelmesebb, mintsem gondoltam volna.

Elcsaptam néhány erdőörömet. Azt hittem, összejátszanak a gazokkal, azért nem bírnak meg velük. Marokos gyerekeket fogadtam helyettük, katonaviselteket. El-náspángoltak egy-egy bitangot, hogy hétszámra megfeküdte az ágyat; az se sokat használt.

Egyszer aztán, épen szarvasbögés idején voltunk, fonala szakadt a türelmemnek. Az egyik legszebb bikát a kerületemben valamelyik gazember csak úgy megsörétezte a nyomorult flintájával. Betegen botorkált ide-oda pár nap a szegény állat, de sehogyse bírta nekivenni magát. Le kellett löni könnyörületből. Vagy egy maroknyi zagyva sörétet szedtünk ki tompora táján a bőre alól. Egy pár szem a végbelét rongyolta meg, attól betegült el.

„No várjatok“, — gondoltam magamban — „megtanítalak én még titeket keztyübe dudálni!“

Kifőztem a haditervet hamarjában. Alig vártam aztán a „raport“ idejét, mikor, hetenkint kétszer, valamennyi

erdőörömnek számot kellett adnia a sáfárkodásáról; — no és egyuttal megkapta ez is az is a parancsot a következő napokra.

Megjött valamennyi s elibém állt katonás rendbe.

Legutoljára maradt a jelentéssel Gyuri, a kinek a kerülete legközelebb esett. Ott lakott, a hol én, Bodókon. Minden nap reggel vagy este benézett hozzám s ha volt valami mondani valója, mindjárt megmondhatta.

Reggel lévén a parancsadás ideje, aznap, csak úgy a forma kedvéért, ő is beállott a többiek sorába.

Izgett-mozgott az egész idő alatt. Nem tudtam, mi eshetett vele. Rá-rátekintettem, arra el-elköhintgette magát, mintha valami nagy mondani valóhoz köszörülné a torját. Néha meg, a mint szinte loppal rátévedt a szeme arra az ujjnyi vastag tölgyfaágra, amivel babrálódott, mintha csak megsápadt volna az arcza. Egyszer-egyszer megcsóválta a fejét; ilyenkor úgy tetszett, hogy sóhajt is a fejcsóválása mellé.

— „Mí a szösz baja esett ennek a gyereknek“ — töprenkedtem nőttön-nőtt izgatottsága láttára s türelmetlenségemben már szinte elhajtottam magam elől a többit.

— „No végre! — Rajtad a sor Gyuri szógám!“ — szólítom elő a sorból. — „Van talán neked is valami jelenteni valód?“

— „Igen is kérem 'ássan, erdőmester uram!“ — feleli vontatva. — „Vóna ugyan nekem is, de . . .“

— „Micsoda — de . . . Ne cifrázd sokat, ki vele, mi az!“

— „Jelentem alássan, amit mondanom kéne, négy szemközt mondanám . . . ha lehetne . . .“

— „Ejnye, de beléd ütött a titkolózhatnám!“ —

mondom. — „Nem bánom, no! Maguk kimehetnek. Hanem odakünn várnak, míg nem szólok!“

Ahogy aztán megüresedett a szoba, Gyuri biztatás nélkül beleharapott a beszédbe.

— „Instálom alássan, erdőmester uram, nagy kéréssem lenne. Szeretnék cserélni valamelyik pajtásommal kerületet. Nagy okom esett rá!“

— „No, no! Csak nem a feleségedet félted, Gyuri! Szemre vette talán valaki a faluban? — Nem lenne csuda!“

— „Az van az eszemben, erdőmester uram, a feleségem. De nem úgy, amint erdőmester uram gondolja. Feleségem meg a két ártatlan gyerekem. Isten mentette őket az árvaságtól a múlt éjszaka. Csak egy hajszálnyival lejjebb tartja a puska végít az a bitang, a ki rámhibázott a Meleghegy alatt, nem a kalapomat, hanem a koponyámat lyukgatja meg a golyóbissa. Itt ez az ág is annak a bizonyosága. Csak golyó üthette le a szemem elől. — Nem tudom, ha szégyenemre esik-e, hanem megsáppasztott az ijedtség. Nem arra, hogy álltó helyemben lebillent fejemről a kalap. Se arra, hogy a másik minutumban megcsapta a durranás is a fületem. Hanem amint észbe vettem a bitangságot, hát egyszeriben a feleségem, meg az a két kis poronty odahaza, az jutott az eszembe. — Nem ijedek meg az árnyékomtól. Iszen tudója ennek a tekintetes uram is. Emberre akad bennem, aki belém köt, vagy akibe én beléjekapaszkodom. Iszen ismer engem erdőmester uram. — De nagy czudarság lenne az, ha azt se tudom honnan, csak lepuffantana valami bujkáló gazember álltó helyemben! — Azt se bánám még, ha egymagamban volnék. Hanem azokért az én ártatlan cselédjeimért megesisik a szivem, hogy

kora árvaságra ugyan minek jussanak ilyen bitangság mián! . . . Hadd álljak én odébb, erdömester uram, — a hol nem feni még rám a fogát eféle halálos ellenség. — Ugy se jószántomból kerültem e bicskás népség közé!“ . . .

— „Nem tudom, mit mondott volna erre a beszédre Furulya ur!“ — veti csak úgy közbe Daróczi bátyánk a szót a nagy laposakat pislangató Ábel felé fordulva, ki azonban a megszólításra egyszerre nekiéberedett.

— „Hogy mit mondtam volna!?! — Azt, hogy le kellett volna puffantani, — meg kellett volna rohanni, — farkas guzsba kellett volna kötni a gazembert!“ . . .

— „Majd, hogy ilyenfélét nem mondtam én is,“ — folytatja Daróczi bátya, — „hanem hát még se mondtam. No mert alig hogy elmondta Gyuri a mondókáját, egyszerre csak megnyílik az ajtó s bekukkan rajta a kis lányomnak, az akkor még csöppnyi Piroskának arany-
szőke borzas fejecskéje, s amint meglátta, hogy kivülem csak a Gyuri van a szobában, odarepült hozzám s térdeimre kapaszkodva, bohókásan kívánt „jó reggelt apának, meg a Gyuri bácsinak is!“

Rosszkor rontott rám az a gyerek. Kituszkoltam ugyan szép szóval, de hiába volt már. Hogyan dorgáljam meg ezt az embert, hogy úgy meglágyulni engedte a bátorságát amiatt a bolond golyóbis miatt! Ami talán nem is neki volt szánva. Hát nem jutna-e nekem is eszembe ez a csöpp gyerek a testvérkéivel, meg a feleséggel együtt, ha az éjszaka csendjében az én fülem mellett is elsipolna egy eféle kósza ólomdarab!

— „Eh! Bolondság az, Gyuri szógám!“ — szólok hozzá, amint a gyerek után az ajtót becsukva visszaértem az asztalomhoz. — „Nem kell ám mindjárt a

szivére venni az embernek az ilyet. Nem lehet azt tudni, kinek-minek volt szánva az a feléd tévelyedett golyó. Csak úgy véletlenségből is megeshetett. — Hanem más mondok én! Látom, szűkebbre kell fognunk a gyeplőt, kivált most, szarvasbögés idején. Mától kezdve hárman-hárman összefogtok, aztán minden éjjel más-más kerületben láttok utánna, hogy elcsipjetez valakit. — Majd ránczba szedem én a gazembereket! — Holnap éjjel magam is veletek megyek a Dobogósba. Te itt tartod magadat este 11-kor. Ferkó meg a Pista várakozzanak a meszeshegyi szóznál. Értetted?!“ . . .

Nem tudom, tetszett-e, nem-e, Gyurinak ez a parancs, meg hogy olyan könnyedén elütöttem a sápitózását, — amiben talán úgy is több része volt a feleségének. Mert az az asszony nép mindjárt riva fakad, ha eféle veszedelemről hall valamit. Hanem másnap 11 órakor azért pontosan beállított Gyuri, a hogyan rendeltem.

A feleségemnek fel sem igen tűnt, hogy olyan későn elhagyom a házat. Erdész embernek, s kivált a vadásznak sokszor akad ilyen időtájban menni valója.

Megkerülve a falut, kertek alján gyalogszerrel bandukoltunk a Dobogós felé. Ugy háromnegyed óra mulva elértük a szózt, ahol Ferkó meg a Pista már várakoztak reánk. A haditerv készen volt. Te erre, te amarra még; a Gyuri velem jő. Itt meg itt, a Pupos domb alatt újra találkozunk. Ha valami lesz, jelt kell adni a többinek.

A vad járását már akkoriban is jól ismertem. Arra felé tartottam, ahol szinte fészke volt a szarvasnak.

Mindenütt cserkésző utakon lassan haladtunk ketten beljebb és beljebb az erdőbe. Tudni kellett az utat, mert a zárt koronájú erdőben fekete sötétség volt. A vén tölgyesbe érve se lett sokkal könnyebb a járás. Az ég borus

volt, csak itt-ott csillant elő egy-egy árva csillag a felhők rongyai közül. A hold felkelt már, de arra felé még nem kapott lyukat az ég takarója.

Valami ünnepies hangulat tölti be ilyenkor az embert.

Se félelem, se bátorság, hanem talán a kettőnek csodálatos keveréke.

Valami kimagyarázhatlan érzés, ami az embernek minden idegét elfogja.

Nem akkor, ha gondtalanul vagy tán gondolataiban mélyen elmerülve kószál, hanem ha minden zörrenés, minden suhanás készen találja a megfeszített figyelmet.

Felérünk a Pupos dombra. Fátlan, kopár teteje kiválik az erdősült dombok közül. Csak néhány emberrnyi magas gyalogfenyő bokor sötétlik itt-ott. Jók arra, hogy mögöttük bujkálva oda csarmózkodhassék az ember egészen a domb tetejére.

Innen belátni a Duzzogó lapos, itt-ott égerbokrokkal benőtt völgyébe. Ott terem a legédesebb erdei fü. Középen kanyarog a Duzzogó patak kristályvize.

Letelepedünk a dombtetőn egy-egy kőtusakra. Ide biztosan elhallatszik messziről, akármi nesz zavarja is meg az éjnek csendjét.

Eltelhetett talán egy óra is a néma várakozásban. Szinte meggémberedtek a tagjaim a kemény üléstől. Jó, hogy vékonyodni kezdett a felhő. A már szépecskén felkapaszkodott hold erős fénye átszüremlik rajta. A szürkességben most már távolabbra is ellát a szem.

Egyszerre dobogás tompa robaja hangzik s a tulsó hegyoldal sűrűjéből egy csoport sötét folt törtet elő a duzzogó felé. A tisztás közepén megállapodnak. Aztán majd összeolvadnak megint egy folttá, majd szétválik, szétrebben valamennyi.

Szarvastehenek voltak . . .

A felhők mindinkább foszladoznak. A teli hold sárgás-üzüstös fénypamata hol itt, hol ott csillogtatja meg az erdő lombsátorát. Mikor a völgyre esik a fény, meglátjuk tisztán a teheneket, köztük a vezértehenet.

Mintha czövek volna mind a négy lába, úgy áll a patak partján. A többi, kivált a gyengébbje, fiatalabbja ide-oda hancuzozik a szálás füben, amaz meg csak a fejét fordítja lassan erre vagy arra, le-felbillenő füleivel ügylve-lesve a várt, a vágyott hang nesze után.

Kis vártatva mély erős bögésnek szakgatott, nyujtott hangja zug elő a sűrüből a tehenek mögött.

Utánna megint holt némaság.

Majd ismét, de már közelebről tör ugyan az a hang elő, de arra visszhang is felel, nem is egy, hanem erről is, arról is, három-négy felől.

Igy tart perczekig; mignem a legmélyebb, legerősebb bögésű bika egyszerre előtörtet a sűrüből.

Al'g gyönyörködöm a találkozásnak megkapó jelene-tén, mikor — tán csak két-háromszáz lépésre tőlünk oldalt — újra, egy másik bikának bögése hangzik.

Ma sem tudom, hogyan került a puska egyszerre a kezembe felvont kakasokkal, lövésre készen. Felugrottam az ülésből.

A vadász ébredt fel bennem.

A vadász, kinek kéjes forróság önti el az ereit, ha vadat érez közelében. Ujjai körülfonják a fegyvert, a kar izmai megfeszülnek, a nyak beugrik a felvont vállak közé s a szemek az összevont szemöldök alól villogva, mereven néznek oda, honnan a nesz feléje csapott.

Durr! . . . Durr! . . . hallatszik egyszerre arról az oldalról, honnan az utolsó bögés hangja felénk verődött.

Felocsudtam a vadászlázból.

Itt van a vadorzó!

Gyuri hirtelen mellém szökik s karomba öltve karját fülemhez hajlik s úgy sugja bele: „Az Égett-oldalon!”

Félkézbe kapott fegyverrel, megnyult lépésekkel rohanunk a kopasz domb tetejéről az Égett felé. Csak már a közelében lassítjuk a sietséget. Majd lopva lépve, macskajárással rakjuk lábainkat előrébb, egymás kezébe adva az ágat, mely utunkba akad. Ha visszacsapódnék, elárulhatná jöttünket.

Hézagos arra felé a vén fával vegyes fiatal erdő. Csakhamar meglátjuk a tettet.

Ott áll egy bokor tövében.

Pruszlékjának a gallérja felhajtva; széles, lehajtott karimáju kalapja mélyen a szemére vágva. De azért az első pillantásra felismerem.

Féldoldalt áll; flintáját térdben meghajlitott bal lábához támasztva épen abban fárad, hogy a puskapor fölé fojtást göngyölitzen a markai közt zsurmolt durva kőcből.

Ki tudja, nincs-e a másik csöben már a mag is benne!

Pár ugrással ott termünk a ritkás szélén.

Veréb Jancsi — mert ő volt a bitang — megnevezte a zajt, markába kapja a flintát, hirtelen felénk fordul. Egy pillanatra reánk mered a tekintetével, de amint észbe veszi, hogy ember s nem vad a zörejnek oka, nyugodtan a lábához támasztja a puskát, s félszemmel felénk sanditva, boszantó flegmával zöcsköli tovább puskavesszejével a csöbe nyomott fojtást.

Ez a nyugalom szinte zavarba ejtett. No, ez ugyan csak nem szaladt meg. De jobb is!

— „Rajta csiptünk most, ugy-e, gazember!“ — kiáltok rá, amint feléje közeledem.

— „Hozzám ne nyuljon az ur, ha jót akar!“ — kiáltja s kézbe fogva rövid puskáját, néhányat visszalép előlünk. — „Hagyjanak békét nekem, — hogy én se bántsam magukat!“

— „Ohó, bitang! Nem ugy verik a cigányt!“ — mondom bizakodó hangon, bár a gyerek fellépése nem hagyott minden aggodalom nélkül. — „Majd adok én neked tilosban vadászni! Ide vele csak azzal a flintával, tüstént!“

— „Már mint ezzel? — Ez az enyém! — Dehogy adom! — Ne is próbálja elvenni az ur, mert Isten ucsce . . .“

— „Fogd be a szádat, gazember! Még neked állna feljebb! Ide azzal a puskával. Vagy azt akarod, hogy ugy löjsem ki a kezedből!“

— „Mondom, elmenjen az ur, a mig mehet!“ — feleli fenyegető szóval. — „Aztán ne gazemberezzon, bitangozzon engem az ur, hallja. Nincs érdemem arra a szóra, hát ne is vegye a szájára senki rólam. Hagyjanak békét nekem, hadd megyek utamra oszt' magam is!“

— „Magad mehetsz. Tudom, ki vagy. Hanem azt a puskát el nem viszed. — Gyuri, ide!“ — kiáltom s feléje ugrom a bitangnak.

Nem várta meg, hogy belékapaszzkodhattunk volna, hanem pár szökéssel odább ugrott előlünk.

— „Megállj, bitang, vagy lelőlek!“ — kiáltom utánna.

Megállt. Biztatás nélkül is megtette volna. Mindjárt vissza is fordult. Félig felemelt flintáját kapásra készen tartva, szemeit körüljártatja, mintha valamit keresne.

Gyuri hamarabb észrevette Veréb Jancsi szándékoskodását s pár ugrással egy vastagabb fa mögött termett. Hirtelenében odaugrottam én is a szomszéd fa mögé, melytől a Gyurié alig lépésnyire állott.

Egy-két pillanat műve volt mindez.
— „Csak a lábát, Gyuri, ha megugrik“ — sugom át a másik fához s vállba kapom a puskát.

Alig mondom ki a szót, a távolból éles füttyentés sivit a fülünkbe. Utánna másik, de jóval erősebben, igen közlrol. Valami bajt szimatolhattak meg odaát.

A fütty hallatára Veréb Jancsi félkézre kapja puskáját s öles lépésekkel szökik a völgy felé.

Előugrom, célba veszem, s ujjam már a ravaszra görbült, mikor Gyuri mellém ugrik s a karom után kapva, elrántja kezemet. Késő volt. A kakas lecsattant, de szerencsére-e, vagy szerencsétlenségre — akkor még nem tudtam, — a puskám csütörtököt mondott.

— „Ne löjjon a tekintetes ur!“ — sugta félhangosan. — „Többen vannak a bitangok! Hátunk mögé került az egyik. Baj lehet ebből!“

— „Eh! mit! Ha többen vannak is!“ — kiáltom vissza, újra felkapom a puskát, hogy a másik csövel durrantsak a bitang után.

De ez akkorra már eltűnt a bokrok között.

— „Szamárságot tettél, Gyuri! Most már üthetjük a nyomát! — De hol hát a többi. Hamar utánunk!“

Megadom a vészjelt is a másik két erdőörömnek, aztán egyikünk erre, másik arra sebtiben körülkerítettük a puposdombi részt.

Hiába lett. Mintha csak a föld nyelte volna el őket, hire sem volt csak egynek is.

Nemsokára mind a négyen együtt voltunk. Pista

meg a Ferkó semmit se láttak. Valami zörgést hallott az egyik, de vadnak hitte.

Nem maradt más hátra, mint, hogy legalább az el-
ejtett vadat felkutassuk.

Hamar ráakadtunk. Ott feküdt — egy szép 16-os volt — a Pupos domb alatt, egy gyalogfenyő bokor tövében. . . .

Hát így volt biz ez az én legelső próbálkozásommal! Persze, ha Furulya ur lett volna helyemben, többre ment volna! Mi? —

Furulya uramat oldalba kellett böknie a szomszédjának, hogy kipottyanjon szájából a szó.

Nem lehetett hamarjában tudni, mélyen elgondolkodott-e a hallottakon, vagy a buzgóság vett már félig-meddig erőt az éberségén a lekortyintgatott bornak miatta. Mégis csak megszólamlott végre.

— „Hogy én . . . már mint én! . . . Többre-e?“ — motyogja. — „Meghiszem azt! Mondtam ugy-e, le kellett volna puffantani! . . . guzsba kellett volna kötni a gazembert! — De nem tudtuk! . . . Féltünk . . . féltünk! . . .“

— „Bolond beszéd! Félt a manó, de nem én!“ — folytatja Daróczi bátyánk. — „Pedig lett volna mitől, ha akkor tudom. — Csak azután tudtam meg.

No, mert a java még csak ezután jö ám sorra a dolognak . . .

Negyed napra, épen vasárnap volt, mise után beállit hozzám az öreg Veréb.

Sok volt ökelmének is már a rovásán. Vén róka, merészségéről meg a fortélyosságáról híres raubsicz volt egész Zalavármegyében. Amije volt, pedig gazdag ember számba vették annak idején, mind a büntetésre meg a

kárpótlásokra költötte. No aztán ült is egynehány esztendő a sok gonoszsága mián.

Abban járt nálam, hogy tusakfát adnék neki a télire napszámért. Hogy majd leszógalja a gyerekeivel együtt.

Nem állhattam meg, hogy a beszédet rá ne tereljem a minapi históriára. Gondoltam, megmosom egy kissé a fejét a fia miatt.

— „Nekem is volna valami mondani valóm, Veréb gazda!“ — kezdem a szót. — „Vén ember ugy-e már kend, falra borsó magánál a jó szó, tudom. De, látja, legalább a gyerekeit foghatná kordába a tilosban vadászatás mián!“

— „Biz Isten, meg is tenném, uram! — De mikor nekünk már a vérünkben vagyon ez a — passzió! Pedig hát ugy van az, hogy, ha az embert a vére hajtja, bolondot is, meg gonoszat is hamar elkövet. No meg minálunk szinte családi betegség, ahogy az urak mondják. Benne van a falamiában. Én az apámtól kaptam jusban, a gyerekeim meg tőlem jussolták már életemben odább. Aztán jó multság is az, könyörgöm ássan! Csak ugy lohog az ember vére tőle, ha valami szép állat után veti magát. — Há' iszen ugyis tudja a tekintetes ur. Minek azt mondani nekem.“

— „No persze, ha csak annyiban volna a dolog, hogy ki szereti, ki nem szereti bujni vadért az erdőt.“ — felelem neki. — „De nem azon mulik ám! Ha egyszer nem szabad, hát nem szabad. Punktum!“

— „De könnyen beszél a tekintetes ur! Amint hogy beszélni könnyü is. — De ha ráfekszik az ember belsejére az a hidegleléses állapot a vadászatért, hát a pokolba is elmenne az ember vad után. — Aztán, hogy a gyerekeimet tartanám kordában!? — Hogy is gondolhat

ilyet a tekintetes ur! — Nem lehet az! — Mikor a magam vénségének se tudok parancsolni, hogy tudhatnék parancsolni ebben azoknak a fiatal vérü gyerekeknek? No plane a Jancsi fiamnak! — Elsovánkodnék, elhervadna a sovárgásban, elpusztulna vagy gonoszszá lenne, ha ki nem tölthetné a kedvét szive szerint.“

— „Jó, hogy említi kend! Épen arra a gyerekre van panaszom megint. — Csak a minap is ott értem az Égett-oldalon. — Hajszál tartotta, hogy föl nem csufoltam. Már föl is kaptam rá a puskát, hogy rálövök, hanem...“

— „Hanem a Gyuri elkapta a tekintetes ur kezét, ugy-e?“ — vág a szavamba. — „Jól tette a Gyuri, mert nagy baj is keveredhetett volna abból. No mert hogy én is ott voltam ám az Égettesben. — Harmincz-negyven lépésre a tekintetes urtól. Hallottam, miket diskuráltak. Bolond az a gyerek, meg hát goromba is egy keveset. Tessék meghinni, leszidtam érette. A tekintetes ur persze felcsattant. Én se tehettem volna különben. Hanem a mikor felemelte a puskáját arra a gyerekre a tekintetes ur, hát bizony azonképen felemeltem én is a magamét a tekintetes urra. Hej, de jó, hogy nem durrant a tekintetes uré, mert abban a minutumban eldurranik az en flintám is. — Mert hát, kérem 'átossággal, a fiam mégis csak fiam nekem. Hogyan hagyhattam volna szó nélkül lepuffantani. — No, jó volt, a hogyan volt. Nem esett baja senkinek. Legfeljebb minekünk lett rövidségünk abban, hogy azt a szép 16-ost, ami pedig a fiam emberiségéből harapott a fübe szándéka ellenére, a tekintetes ur olyan hamarost eltakarította az orrunk elöl. — Máskor majd frissebb kezűek leszünk. — Inkább ne is vesse magát annyira utánnunk a tekintetes ur, kivált' ugy éjszaka idején. Nem láthatja az ember olyankor, hova

tévelyedik az a bolond golyóbis. — Kár lenne, ha valami baj esnék a tekintetes urban, — már csak ezért a két kenderhaju leánykáért is, itt ni. Még árvaságra maradnának. — No, ne tessék ám ezt fenyegetés számba venni! Dehogy! Inkábbad szivességből mondom!“

— Vigyen az ördög a szivességeddel együtt — gondoltam magamban. Hangos szóval meg leszidtam, lepiszkoltam, meg is fenyegettem a vén hunczutot, — mi persze keveset, talán semmit se használt.

— Hanem én, — mi tagadás benne — attól fogva nem jártam többé ezekre a „Verebek“-re cserkészni, lesni — éj idején.

Gondolom, Furulya ur se cselekedett volna különben.“ —

Furulya Ábel uramat azonban már hiába apostrofálta Daróczi bátyánk. Végkép beadta a kulcsot. Az asztalra borulva annyira „elmélyedt gondolataiban“ — a hogyan Daróczi bátya az ő állapotát karakterizálta, — hogy még arra se ébredt fel, mikor az időközben szalmából-szénából itt is, ott is összehevenyészett ágyak egyikébe csak úgy ruhástól-mindenestől belefektették ketten.

A kis parasztmenyecske meg én, kaptuk ölbe.

Ha tudta volna Furulya barátom, kinek (ugyan nem épen gyengéden ölelő) karjai között jut ágyára, dehogy vágott volna oly rettentően bárgyu képet, amelyet tudtán, akaratán kívül vágott.

Ki is kaczagta érte Boris.

Csak úgy csengett tőle aztán a szoba, mikor Furulya esetlenül kapkodott a szalma szál után, amivel az immár álomországban koczapuskáskodónak orra tájékát hol én, hol ő, incselkedve meg-megcsiklandoztuk.

— „Ugyan, hagyjátok már békében azt a szeren-

csétlen furulyást!“ — rival ránk végre is az agglegény házigazda. — „Meg hát azt tartom, mi is letehetnök tán immár magunkat a holnap napra. Nem árt nekünk se valami kevés nyugovás. — No mert meleg napunk lesz még holnap is.“

Szót fogadánk a lefekvést illetőleg . . .
 Még egy-egy „slaftrunk“ előbb, egy-egy kurta élcz leczihelődés közben, aztán lepihen mindegyik. Amint fejünk a párnát éri, már le is csukódik a szemünk, — aluszunk.

S alszunk, mint a tej, másnap hajnalig.

Vidéki levél.

(Egy ritkább madár előfordulásáról.)

Uj-Moldova, 1895. márczius hó.

Tekintetes szerkesztőség! — Ha az alábbi közlemény az „Erdészeti Lapok“-ban való közlésre talán nem méltó, úgy méltóztassék azt, mint a mi vidékünkön ritkán előjövő jelenséget, egyszerűen tudomásul venni.

A mult hó 18.-án egy a mi vidékünkön eddig még nem látott — vagy legalább még meg nem figyelt — igen szép madárka: a *falon* vagy *sziklán futó* (*Tichodroma mauraria*, *Berthia mauraria* Mauerläufer, Alpen- oder Mauerspecht) esett egyik erdőőrünk fegyverének áldozatául. Ez a madárka, az erdőőr előadása szerint, a lépéhez hasonlóan repült s harkály módra kuszott bámulatos ügyességgel fölfelé, az itteni erdőkerületben nem kis mértékben előjövő meredek sziklákon s itt-ott a sziklahasadékokban és a sziklákon előjövő mohákban kereste 4 cm. hosszú igen hegyes és vékony csőrével táplálékát. Hogy